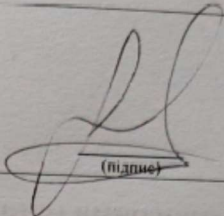

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

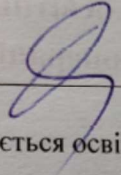
**Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Банківські операції**

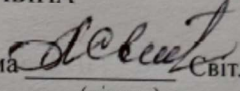
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітня програма	«Фінанси, банківська справа та страхування»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

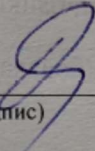
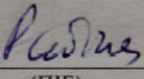
Розробник: **Сергій ФРОЛОВ** д.е.н., професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування	протокол від 13.06.2025 №19
	Завідувач кафедри (підпис) Сергій ФРОЛОВ

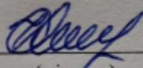
Погоджено:

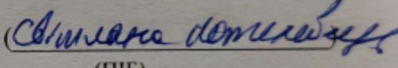
Гарант освітньої програми Лариса РИБІНА

Декан факультету, де реалізується освітня програма Світлана ЛУКАШ
(підпис)

Рецензія на робочу програму надана (підпис) (ПІБ) (додається)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

(підпис)

(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 21.08 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

№	Назва ОК	Банківські операції		
1	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту/ кафедра фінансів, банківської справи та страхування		
2	Статус ОК	Обов'язковий		
3	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (для обов'язкових ОК)	ОПП Фінанси, банківська справа та страхування Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування (2022 рік)		
4	Рівень НРК	6 рівень		
5	Семестр та тривалість вивчення	8/7 семестр, 1-12 тижні / 1-15		
6	Кількість кредитів ЄКТС	5		
7	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні
	Денна форма навчання	36	36	-
	Заочна форма навчання	14	10	
9	Мова навчання	Українська		
10	Викладач/Координатор освітнього компонента	Фролов Сергій Михайлович, д.е.н, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування		
10.1	Контактна інформація	кафедра фінансів, банківської справи та страхування ауд. 406а, E-mail: sfrollov@i.ua консультування 12.15-13.00 кожний вівторок, середа		
11	Загальний опис освітнього компонента	ОК спрямований на вивчення сфери різноманітних банківських операцій – від традиційних депозитно-кредитних і розрахунково-касових, які становлять основу банківської справи – до найновітніших форм грошово-кредитних і фінансових інструментів, які використовуються банківськими установами. Вивчення курсу допоможе розв'язувати питання взаємовідносин між клієнтами і комерційними банками після вивчення змісту основних банківських операцій, структури і методів їх надання, що буде корисним у процесі прийняття рішень та особистому житті, що також дозволить сформувати власну фінансову культуру і поведінку, підвищити рівень загальної фінансової грамотності		
12	Мета освітнього компонента	формування у студентів системи знань з теорії та практики надання банківських операцій, вміння використовувати та адаптувати отримані знання для вирішення реальних кейсів		
13	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на ОК: Банківська система, Фінансовий ринок Обмеження відсутні		
14	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності здійснюється відповідно до «Кодексу академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету»: https://drive.google.com/file/d/142uwVZKHnDYNQJ6TKFxaaPcr7rT5qTN8/view		
15	Ключові слова	Банківські операції, депозитні банківські операції, кредитні банківські операції, розрахунково-касові операції, інвестиційні банківські операції, цифровізація, додаткові банківські операції		
16	Посилання на курс у системі Moodle			

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК					Як оцінюється РНД
	ПР 4	ПР 7	ПРН 11	ПР 14	ПРН 16	
ДРН1 знати механізм здійснення банківських операцій та їх законодавчу основу;	х	х				тести множинного вибору
ДРН2 здійснювати аналіз та економічну інтерпретацію банківської інформації і робити обґрунтовані висновки						практичні завдання,
ДРН3 продемонструвати володіння знаннями з порядку відкриття банком депозитних договорів суб'єктам господарювання, відкриття вкладних рахунків фізичним особам, розуміння умов кредитної угоди, кредитного договору	х			х		кейси, практичні завдання
ДРН4 формувати та обґрунтувати власну думку про стан банківських операцій на підставі оволодіння сучасними методами їх оцінки, здійснювати оцінку кредитоспроможності позичальника					х	кейси, практичні завдання
ДРН5. продемонструвати володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи			х			кейси, практичні завдання

ПР4 Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР7 Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11 Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу (д/з)			Рекомендована література
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з.		
Тема 1. Банківські операції і послуги, їх зміст, види і організація (ЧІ) 1.1 Основи організації банківської та операційної діяльності 1.2 Банківські операції: суть, види та типи	4/2	4/1	10/16	1-10, 11,16, 21,26

<i>Тема 1. Банківські операції і послуги, їх зміст, види і організація (Ч2)</i> 1.3 Банківські послуги та продукти: суть, призначення, класифікація 1.4 Нормативно-правове забезпечення регулювання банківської та операційної діяльності				
<i>Тема 2. Операції з формування ресурсів банку (Ч1)</i> 2.1 Сутність ресурсної бази банку та її складові 2.2 Сутність операцій з формування ресурсів банку (пасивні операції) <i>Тема 2. Операції з формування ресурсів банку (Ч2)</i> 2.3 Сутність і механізм здійснення депозитних операцій 2.4. Порядок випуску та оформлення ощадних сертифікатів 2.5. Система гарантування вкладів населення в банках України	4/2	4/1	10/16	1-10, 11, 22, 31
<i>Тема 3 Розрахункові операції (Ч1)</i> 3.1 Сутність та основи організації грошових розрахунків 3.2 Порядок відкриття та ведення поточних рахунків клієнтів <i>Тема 3 Розрахункові операції (Ч1)</i> 3.3 Організація безготівкових розрахунків 3.4 Розрахунки за допомогою систем дистанційного обслуговування <i>Тема 3 Розрахункові операції (Ч3)</i> 3.5 Система електронних платежів «Клієнт-банк» 3.6 Інтернет-банкінг 3.7 Операції з векселями	6/2	6/1	10/16	1-10, 19, 12, 23,
<i>Тема 4 Кредитні операції та послуги кредитного характеру (Ч1)</i> 4.1 Сутність і організація кредитних операцій банку 4.2 Оцінка кредитоспроможності позичальника 4.3 Форми забезпечення повернення банківських позичок 4.4 Контроль за цільовим використанням кредиту та його своєчасним погашенням <i>Тема 4 Кредитні операції та послуги кредитного характеру (Ч2)</i> 4.5 Форфейтингові послуги 4.6 Синдиковане кредитування 4.7 Послуги з іпотечного кредитування 4.8 Факторингові операції	4/2	4/2	10/16	1-10, 27,30
<i>Тема 5 Операції банку на валютному ринку та з обслуговування міжнародних розрахунків (Ч1)</i> 5.1 Ринок операцій спот 5.2 Послуги на форвардному ринку 5.3 Валютні ф'ючерси й опціони <i>Тема 5 Операції банку на валютному ринку та з обслуговування міжнародних розрахунків (Ч2)</i> 5.4 Операції своп 5.5 Міжнародні розрахунки: акредитив і інкасо	4/2	4/1	10/16	1-10,
<i>Тема 6 Інвестиційні банківські операції (Ч1)</i> 6.1 Сутність і види банківських інвестицій 6.2 Інвестиційні операції з цінними паперами	6/2	6/2	10/16	1-10, 24,25,28,34

6.3 Фінансовий лізинг Тема 6 Інвестиційні банківські операції (Ч2) 6.4 Послуги андерайтерів 6.5 Послуги реєстраторів 6.6 Послуги зберігачів Тема 6 Інвестиційні банківські операції (Ч3) 6.7 Послуги з емісії єврооблігацій 6.8 Інтернет-трейдинг				
Тема 7 Додаткові банківські операції та послуги (Ч1) 7.1 Трастові операції 7.2 Гарантійні послуги Тема 7 Додаткові банківські операції та послуги (Ч2) 7.3 Агентські послуги 7.4 Консультаційні та інформаційні послуги	4/1	4/1	10/16	1-10
Тема 8 Впровадження принципів сталого розвитку у банківській діяльності (Ч1) 8.1 Цілі і принципи сталого розвитку 8.2 Поняття сталого банківництва Тема 8 Впровадження принципів сталого розвитку у банківській діяльності (Ч2) 8.3 Політика відповідального кредитування та її принципи 8.4 Поняття відповідального інвестування та його принципи	4/1	4/1	8/14	8-10, 12-15,20,32, 35
Всього	36/14	36/10	78/126	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН1	Оглядові лекції, семінар-дискусія, пояснення, ілюстративний матеріал	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота із законодавчою базою та іншими джерелами в мережі Інтернет, підготовка доповіді, презентації,
ДРН 2	Практичні тренінги, діалог, ілюстративний матеріал	Робота з конспектом лекцій, методичним навчальним матеріалом в системі Moodle, робота з підручниками та іншими джерелами в мережі Інтернет, перевернутий клас, підготовка ІД
ДРН3	Діалог, кейс-метод, практичні тренінги	Робота з конспектом лекцій, методичним навчальним матеріалом в системі Moodle, робота з підручниками та іншими джерелами в мережі Інтернет, розв'язання кейсів, практичних завдань
ДРН 4	Пояснення, практичні тренінги, ілюстративний матеріал	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота з банківською нормативною та правовою базою в мережі Інтернет, підготовка доповіді, презентації
ДРН 5	Пояснення, зворотний зв'язок	Дослідницький метод (індивідуальне дослідження), підготовка доповіді, презентації

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тестування: 1-4 теми – 1 Модуль 5-8 теми – 2 Модуль	20 балів (2x10 балів) / 20%	7 тиждень, 12 тиждень
2.	Кейси, практичні завдання	50 балів (2x25 балів) / 50%	До 7 тижня, до 12 тижня
3.	Екзамен – тест множинного вибору, практичне завдання	30 балів / 30%	Згідно розкладу

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Тести	1-3 бали	3-5 балів	7-8 балів	9-10 балів
множинного вибору	Правильні відповіді до 25%	Правильні відповіді від 25 до 50%	Правильні відповіді від 51 до 95%	Правильні відповіді від 96 до 100%
Кейс, практичне завдання	<10 балів	10-14 балів	15-20 балів	21-25 балів
	Не всі виконані завдання, присутні помилки, оформлення не відповідає вимогам, відсутні висновки і власна думка (для кейсів)	Всі завдання виконанні, але не вчасно; присутні помилки, оформлення відповідає вимогам, наявні висновки, але відсутня власна думка (для кейсів)	Всі завдання виконанні правильно, але не вчасно; оформлення відповідає вимогам, наявні висновки, але відсутня власна думка (для кейсів)	Всі завдання виконанні, вчасно і правильно, оформлення відповідає вимогам, наявні висновки, присутня власна думка (для кейсів)
Екзамен	<20 балів	20-24 бали	25-28 балів	29-30 балів
	правильні відповіді до 30%, не виконано практичне завдання	правильні відповіді від 30 до 50%, частково виконано практичне завдання, відсутні висновки і неправильне оформлення	правильні відповіді від 50 до 90%, правильно виконано практичне завдання, відсутні висновки і неправильне оформлення	правильні відповіді від 90 до 100%, правильно вирішене завдання із аргументованими висновками, правильним оформленням

5.2. Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Експрес-опитування після вивчення кожної теми	Кожне заняття
2	Обмін думками, діалог	На кожному занятті
3	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над кейсами, практичними завданнями	До 5, 8, 12 тижня
4	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальним дослідженням	11 тиждень

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

6.1.1 Підручники, посібники

1. Банківська система : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. Крупки. 2-ге вид., переробл. і доповн. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с.
URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/11/Bank_Syst_PIDRUCH_Krupka_Andrushchak_Paitra_2023.pdf
2. Ушакова О.А. Банківські операції. Навч. посібник. Рівне:НУВГП. 2021. 226 с.
3. Банківські операції: в схемах, таблицях, коментарях : навч. посібник. / уклад.: О.М. Гладчук, І.Я. Ткачук, В.М. Харабара. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 208 с.
4. Банківські операції: Підручник / За ред. д.е.н., проф. О.В.Дзюблюка. 2-ге вид. випр. і доповн. Тернопіль: Вид-во ТНЕУ «Економічна думка», 2013. с.864.
5. Демчук Н.І., Довгаль О.В., Владика Ю.П. Банківські операції: навч.посіб. Дніпро: Пороги. 2017. 461 с.
6. Фролов С.М., Рибіна Л.О. Банківська система. Навч. посібник. Суми: Сумський НАУ. 2024. 190 с.
7. Чайковський Я. І. Банківські технології і продукти : навчальний посібник. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 172 с.

6.1.2 Методичне забезпечення

8. Банківські операції. Конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Суми: СНАУ. 2024. 140 с. (протокол №2 від 20.09.2024)
9. Банківські операції. Методичні рекомендації для практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Суми: СНАУ. 2024. 45 с. (протокол №3 від 24.10.2024)
10. Банківські операції. Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Суми: СНАУ. 2025. 46 с. (протокол №6 від 27.01.2025)

6.2 Інші джерела

11. Баланчук Д.В. Особливості послуг банку для корпоративних клієнтів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Вип.15. Ч.1. С. 21-25. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/15_1_2017ua/6.pdf

12. Берзіна С.В. та ін. На шляху зеленої модернізації економіки: модель сталого споживання та виробництва: довідник. К.: Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 138 с.
13. Варцаба В.І. Особливості впровадження політики відповідального кредитування. *Науковий вісник Ужгородського Університету. Серія Економіка*. . 2023. Вип. 1 (61). С. 142-146. DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2023.1\(61\).142-146](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2023.1(61).142-146).
14. Васильчук І. П. Відповідальне кредитування корпорацій в умовах сталого розвитку. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2015. Вип. 12. Ч. 1. С. 159-163.
15. ESG-принципи та відповідальне інституційне інвестування у світі: Критичний огляд досліджень; пер. з англ. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 88 с.
16. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні. Постанова Національного банку України від 28.08.2001 № 368 (в ред. 25.04.2024 № 49)
17. Муріна Г. Чому кредити коштують дорого та що означає відповідальне кредитування. 2021. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/cina-bankivskih-kreditiv-v-ukrajini-vidpovidalne-kredituvannya-ipoteka-i-ekonomichne-zrostannya-50148989.html>.
18. Музиченко О. В. Світовий досвід імплементації принципів відповідального інвестування. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 19. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/19_2015/7.pdf
19. Назарова І. Сутність та обліково-інформаційне забезпечення електронних розрахунків. *Вісник економіки*. 2022. Вип. 3. С.123–136. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.03.123>
20. Національний банк України. Політика щодо розвитку сталого фінансування на період до 2025 року. URL: https://constituency2016.bank.gov.ua/admin_uploads/article/Policy_rozvytok-stalogo-finansuvannja_2025.pdf
21. Про банки та банківську діяльність. Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
22. Про депозитарну систему України. Закон України від 06.07.2012 р. № 5178-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17#Text>
23. Про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів від 29.07.2022 № 164. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0164500-22#Text>
24. Про інвестиційну діяльність. Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
25. Про фінансовий лізинг. Закон України від 04.02. 2021 р. № 1201-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text>
26. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг. Закон України від 12.07.2001р. № 2664-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>

27. Рибіна Л.О., Зімін М. О. Диверсифікація банківських кредитних продуктів як запорука активізації кредитної діяльності АТ Ощадбанк. *Економіка та суспільство*. 2021. №13. doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-55>
28. Фролов С. М., Орлов В. В., Козьменко Є. С. Екосистема крипто валют як бізнес-модель фінансового посередництва на макрорівні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2022. Вип. 41. С. 117-123. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2022-41-22>
29. Чабанюк О.М., Лобода Н.О. Основні принципи концепції сталого розвитку. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/64.pdf> (дата звернення 22.08.2024)
30. Cherednychenko O.O., Meindertsma J.M. Irresponsible Lending in the Post-Crisis Era: Is the EU Consumer Credit Directive Fit for Its Purpose? *Journal of Consumer Policy*. 2019. 42 (4). pp. 483-519. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10603-019-09421-4>
31. Kuznichenko P., Frolov S., Orlov V. and Boiko O. (2021). European Deposit Insurance Scheme implementation: pros and cons. *Banks and Bank Systems*, 16(1), 116-126. doi:10.21511/bbs.16(1).2021.11
32. Financial Inclusion – A Pathway to Financial Stability? Understanding the Linkages / GPF 1st Annual Conference on Standard-Setting Bodies and Financial Inclusion: Promoting Financial Inclusion through Proportionate Standards and Guidance. Basel, October 29, 2012
33. Frolov S., Ivasenko M., Dykha M., Shalyhina I. and Hrabar V. (2024) Interaction between decentralized financial services and the traditional banking system: A comparative analysis. *Banks and Bank Systems*. 19(2), pp. 53-74. DOI: [http://dx.doi.org/10.21511/bbs.19\(2\).2024.05](http://dx.doi.org/10.21511/bbs.19(2).2024.05)
34. Frolov S., Ivasenko M., Dykha M., Heyenko M. and Datsenko V. (2023) Analysis of the impact of central bank digital currency on stock markets: Dynamics and implications. *Banks and Bank Systems*. 18(4), pp. 149-168. DOI: [http://dx.doi.org/10.21511/bbs.18\(4\).2023.14](http://dx.doi.org/10.21511/bbs.18(4).2023.14)
35. Sustainable development goals.(2023) Education National Geographic Society. URL: <https://education.nationalgeographic.org/resource/sustainable-development-goals/>